

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Bartholom[a]ei Ianouesij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

quidam vocatus Durandus de Baldach cuius Gerundensis cum quodam suo complice, qui dogmatizauit hæreses, & errores Beguardorū, de proprio scilicet, & communi; & vltius, quod matrimonium nõ erat, nisi meretricium occultatum: tandē Gerunda præfente domino Iacobo rege Aragoniæ bonæ memorię, eius hæreses fuerunt condemnata per dominum Episcopum Gerunden. de Villamarino, & Fratrem Arnaldum Burgeti ¶ Inquisitorē hæreticæ prauitatis: & ipsi ut impenitentes fuerunt traditi curiæ seculari, & ignibus concremati.

¶ al. burgacsi

Frater Bonanatus Beguardorum dux in Catalonia.

Item tempore domini Benedicti xij. insurrexerunt in eidem partibus in Villafranca de Penedes, quā plures Beguardi, quorum erat primicerius ¶ & hæresiarca prædictus presbiter, vocatus Frater Bonanatus: qui ante abiurauerat postquam traditus fuerat: ut impenitens seculari curiæ, & iam ex vno latere assatus se finxerat pœnitere. Iste cum prædictis posuerunt hæreses Beguardorum, & tandem per dominum fratrem Dominicum Ferrarium de Apulia ordinis Prædicatorum Episcopum Barchinon. fratrem Guilelmum Consta Inquisitorem hæreticæ prauitatis, fuit eorum congregatio cõdemnata, & domus eorum habitationis in Villafranca diruta, & eorum hæreses condemnata, & dictus frater Bonanatus, ut relapsus, & impenitens traditus curiæ seculari, & ignibus consumatus, complicitibus pœnitentibus, & erroribus abiuratis.

¶ al. primus.
al. primicius

Domus hæreticorum diruta.

Iacobus Iusti hæreticus.

Item tempore Clementis vi. insurrexerunt in Partibus illis, videlicet in Valentia multi Beguardi, quorum erat principalis quidam ¶ vocatus frater Iacobus Iusti, qui dogmatizauerunt in fractis partibus hæreses Beguardorum, & inter alia, quod cõdemnati religiosi, clerici, & laici pro dictis hæresibus tam per dominum dictum Clementem in curiā, quam per Inquisitores in alijs mundi partibus erant beati, & in cœlis martyres Iesu Christi: Et tandem hæreses eorum fuerunt Valentia condemnata per fratrem Nicolaum Roselli prædictum Inquisitorem, & postmodum presbiterum Cardinalem, et per dominum Hugonem de Fenouel ¶ Episcopum Valentinum.

¶ al. Fenouel
lo.

Et tres iam mortui, scilicet Guillelmus Gilberti, & Bartholomæus Fusterij, & quidam alius fuerunt exhumati, & ut impenitentes hæretici condemnati. Et dictus frater Iacobus Iusti dictis hæresibus abiuratis extitit immutatus, & ibi mortuus.

Berengarius Hæreticus.

Item tempore domini Innocentij Papæ vi. insurrexerunt in partibus antedictis, videlicet in Monte albo quidam, qui ausi sunt dogmatizare, quod oia de genere bonorum, quæ fienda sunt, sunt sieda Dei puro amore, & non ex alia causa,

nec spe mercedis æternæ. Iste error ibi inualuit, cuius auctor ¶ fuit frater Berengarius ¶ de Monte Falcone ordinis Cisterciensiu de Monasterio Populeti: tandem iste error fuit condemnatus solemniter, & publicè per Fratrem Sancium Archiepiscopum ¶ arracon. ordinis Fratrum Minorum, & per dominum Fratrem Nicolaum Roselli Inquisitorem de ordine Fratrum Prædicatorum.

Nicolaus de Calabria, & eius errores.

Item tempore eiusdem domini Innocentij Papæ vi. insurrexit in partibus illis, videlicet in Barchinona, quidam ¶ vocatus Nicolaus, de Calabria oriundus, sed in Hispania conuersatus. Iste publicauit subscriptas hæreses, & errores, qui fuerunt condemnati Barchinon. solemniter, & publicè per prædictum Fratrem Nicolaum EymERICI in illis partibus Inquisitorem: & per dominum Arnaldum de Busquetis Vicarium illis diebus domini Episcopi Barchinon. Errores autem & hæreses isti erant.

Primus error quem posuit, est: quod quidam Hispanus hæresiarca magnus, uocatus Gondifalvus de episcopatu Conxensi oriundus, erat Dei filius in cœlis aternaliter generatus, licet videtur patrem, & matrem in terris habuisse.

Secundus error: quod dictus Gondifalvus nõ quam moreretur, sed viveret in æternum.

Tertius error: quod spiritus sanctus debebat futuris temporibus incarnari; & tunc ipse Gondifalvus totum mundum conuerteret.

Quartus error: quod in die iudicii Gondifalvus ille oraret pro omnibus mortuis in peccato mortali, & damnatis in inferno, & eius precibus liberarentur & saluarentur.

Quintus error: quod in homine sunt tria: anima, quam formauit Deus pater: corpus, quod formauit Deus filius; & spiritus, quæ creauit Spiritus sanctus, adducens illud, Formauit Deus hominem de limo terre, & spirauit spiraculum vitæ, & factus est in animam viuentem. Quam plura alia posuit hæreticalia, erronea, falsa, temeraria, & periculosa, propter quæ ut relapsus traditus est barchio seculari.

Bartholomæus Ianouesius, & eius errores.

Item tempore domini Urbani Papæ v. insurrexit in partibus antedictis, videlicet in Barchinona, quidam ¶ vocatus Bartholomæus Ianouesius, de insula Maioricarum oriundus, qui libellum condidit ac publicauit, in quo multæ hæreses, errores, temeritates, & falsitate sde Antichristo, & eius tempore ponebantur, quas, cum suo libello Dominus Berengarius ¶ Daril ¶ Episcopus Barchinon. & dictus Frater Nicolaus EymERICI Inquisitor, de magno consilio multorum magistrorum in theologia, in sede ¶ Barchinon. publicè cõdemnauerunt, & libellum ibidem tradi fecerunt igni, comburendum, ipso Bartholomæo publicè pan-

ce penitente, & errores publicè abiurante. Hæreses autem & errores, ac falsitates, & temeritates in genere istæ sunt:

Primus error & falsitas, quòd præfigebat certum tempus aduentus Antichristi, in quo per totum mundum sui discipuli apparerent, scilicet in die Pentecostes de anno Domini MCCCCLX.

Secundus error & falsitas: quòd tempore Antichristi cessaret sacrificium in Ecclesia, & alia ecclesiastica sacramenta.

Tertius error & hæresis est: quòd Christiani habètes vltim liberi arbitrij, qui peruenerent per Antichristum, sic starent immobiliter in erroribus Antichristi quòd nūquã conuerteretur, nec cõuerti possent ad fidem Christi: quia chara cter, quem Antichristus eis faceret in fronte, vel in manu, haberet tantam efficaciam in animab. eorum, quòd in illis erroribus faceret eos immobiler perpetuo permanere: & cõsequenter, qd omnes tales Christiani certitudinaliter damnarentur, & in igne de cælo misso etiam corporali ter morerentur.

Quartus error, & falsitas: quòd pueri paruuli Christianorũ, & etiam Iudæi, Sarraceni, & infideles ceteri tam paruuli, quàm adulti per Antichristum peruersi, post mortem Antichristi omnes conuerterentur ad fidem Christi, sed nõ aliquis adultus de Christianis peruersis: & finaliter tota Ecclesia Dei esset de conuersis Iudæorum, Sarracenorum, et infidelium ceterorum. Quam plura alia erronea, falsa, et temeraria, & fatua posuit, quæ relatione digna non existunt.

Frater Arnaldus Montanerijs hereticus, & eius errores.

Item tempore dominorum Innocentij vi. et Urbani v. et Gregorij xi fuit quidam de ordine Fratrum Minorum in partibus antedictis, vide licet in Villa Podij Ceritani, & diocesis Vrgelen. vocatus, Frater Arnaldus Montanerijs, qui publicè prædicabat, & defendebat infra scriptas hæreses, & errores: Et quia dictus Frater Arnaldus prædictas hæreses noluit abiurare, licet finxit se velle facere, sed fugit: & citatus respõsurus super illis, non comparuit, & stetit in tali pertinacia per annos xix. tandem prædictus Frater Nicolaus EymERICI Inquisitor (consultato primitus domino Papa Urbano v. & demũ Gregorio xi.) & dominus prædictus Berengarius Darili, tunc Episcopus Vrgelen. dictum fratrem Arnaldum pertinacem hereticum in Sede Vrgelli publicè declararunt, & eius hæreses, & errores publicè condemnarunt. Hæreses autem & errores huius heretici isti erant.

Prima hæresis est: quòd dominus Iesus Christus, & eius Apostoli nihil habuerunt in proprio nec in communi.

Secunda hæresis est: quòd nullus potest damnari, qui deferat habitum beati Francisci.

Tertia hæresis siue error est: quòd beatus Franciscus semel in anno descendit ad purgatoriũ, & extrahit inde animas illorum, qui in hac vita

fuerunt de ordine suo seu ordinibus per eundem institutus, & ducit ad paradysum.

Quartus error: quòd ordo beati Francisci in perpetuum duraret.

COMMENT. XXXVI.

VM dicit hic EymERICUS se agere de hæresibus damnatis per Inquisitores Aragonie sine expresso Papa mandato, non intelligas Inquisitores propria auctoritate posse definire dubia circa fidem. Id enim Romani Pontificis munus est, c. quotiens. 24. q. 1. c. maiores, de baptis. & eius effectu, sed hoc uult, Aragonie Inquisitores sine expresso Papa mandato declarasse hæreses iam damnatas, & inuisse ut iuxta sanctiones Canonicas earum puniretur auctoritas. de quo dixi supra in hac 2. parte super c. ad abolendam, vers. vel singuli Episcopi.

Quid sit Inquisitores dũ nare hæreses.

a Quidam magnus medicus, vocatus magister Arnaldus de Villanoua. Hic emerfit circa annos Domini MCCCX. libellos, quos edidit hereticos numerat EymERICUS paulo post. q. 28. huius 2. partis: hic cum nollet se intra medicinae terminos continere, dum temere uult etiam Theologiam profiteri, misere labitur. Alchimiam etiam profitebatur, in qua tantum se profecisse iactabat, ut laminas aureas ea arte confectas, diceret omnibus se daturum explorãdas, ut scribit Cassianus in Catalogo glorie mundi, p. 1. c. 40. Ceterum ea omnia arte de monum, cum quib. familiaritatem habuisse dicitur, constare creduntur: nam hoc est huic hominum generi valde familiare, ut ex Chymica professione ad demonum inuocationem & pactiones accedant, ut docuit EymERICUS 3. parte tit. de signis, quibus Necromantici heretici cognoscuntur nu. 115. sed hoc eam distinctione recipit, quam ibi attulsi, scilicet p. 3. uers. sic. Alchimista, ut in pluribus.

Arnaldus de Villanoua hereticus.

Alchymistarum incommodum.

De hoc Arnaldo de Villanoua eadẽ qua hic scribit EymERICUS, recessent Bernardus Lutzeburgus in Catalogo hereticorum lib. 2. uerbo Arnaldus de Villanoua. & Gabriel Prateolus lib. 1. c. 69. de uitis & sectis hereticorum.

b Quidam vocatus Petrus Olerij. Emerfit hic Petrus Olerij ad annos Domini MCCCXX. sequebatur cum Bonanato de quo mox dicemus, hæreses Begardorum, de quib. copiose agit EymERICUS paulo post. q. 15. huius 2. partis, cum de hoc heretico disserit. Bernardus Lutzeburgus in Catalogo hereticorum, lib. 3. uerbo Petrus Olerij, penitus consentit cum EymERICO in hoc loco.

c Quidam vocatus Durandus de Baldach. Idẽ scribit Bernardus Lutzeburgus in Catalogo hereticorum lib. 2. uerbo Durandus de Baldach. Emerfit autem eiusdem Domini Ioannis XXII. tempore idest circa annos Domini MCCCXXIII.

Cauendus est ergo Prateolus qui li. 4. de sectis hereticorum, c. 18. cum de hoc disserit, mire labitur, dicens, hunc uixisse temporibus Henrici V. Imperatoris, & Paschalis II. Romani Pontificis, circa annum Domini MCXVII.

fam in cõdice Bononiens. & in altero Cardinalis de Gambara, pro Durando, legitur, Dacandus.

d Item tempore Domini Benedicti XII. insurre-